

Modlitebňa verícich v minulosti, počítačový model

Budova modlitebne v súčasnosti

Priečelie modlitebne, počítačový model

Priečelie modlitebne v súčasnosti

Modlitebňa v minulosti a v súčasnosti

Stretnutie verícich na Pitvaroši (30. roky)

Veríci pred modlitebňou

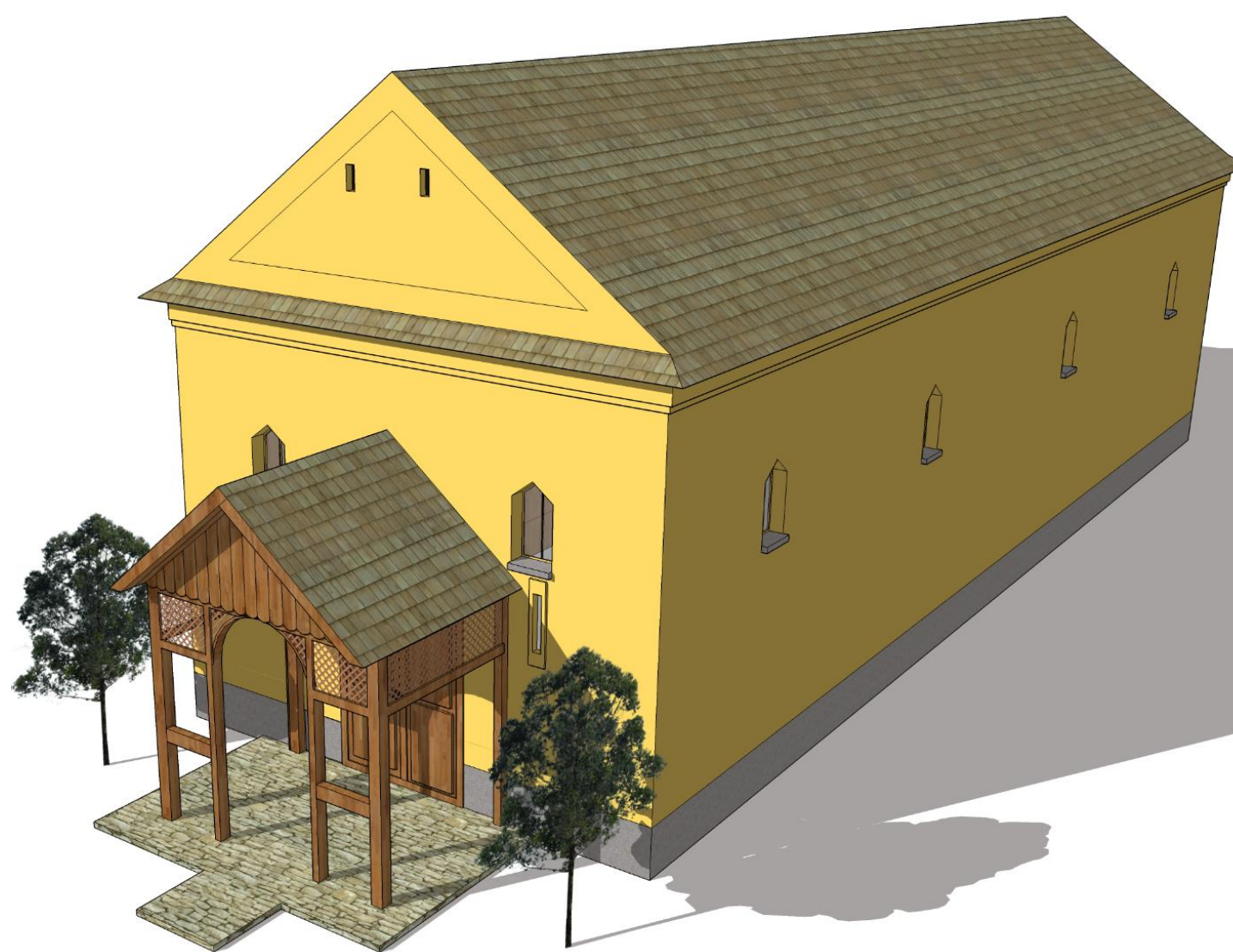
Zhromaždenie verícich (40. roky)

Mládež na paži v roku 1936

Hudobníci apoštolskej viery v roku 1946

Vyznávači apoštolskej viery pred modlitebňou

Vyznávači apoštolskej viery

Stretnutie verícich u Kochanov (40. roky)

VERÍCI NA PITVAROŠI

Michal Kožuch, 2017

Najpočetnejším neluteránskym spoločenstvom na Pitvaroši boli vyznávači apoštolskej viery – „veríci“. Táto skupina sa začala formovať po skončení I. svetovej vojny pod vplyvom Pavla Ondrusa, ktorý sa vrátil z ruského zajatia. Chudobný ľud, ktorý nenachádzal útechu a odpovede na svoje otázky v tradičnej evanjelickej cirkvi si vytvoril vlastné spoločenstvo, ktoré by im o čosi viac pomohlo prekonávať materiálne problémy. Počas bohoslužieb si každý smel vykričať svoje túžby, trápenia nahlas, voľne, vykričať sa. Vo svojich modlitbách sa mnohí modlili: „Daj Pán Boh jeden pár číziem, daj Bože k chlebu kúsok mäsa a klobásy“. Niekedy používali i cudzí, nezrozumiteľný jazyk. Na Kostolnej ulici (v časti medzi Treťou a Štvrtou ulicou) si postavili modlitebňu a kazateľa si volili zo svojich radov. Formálne však zostávali členmi evanjelickej a.v. cirkvi. V lete Pavel Ondrus krstil ponorením na Žabom jazere, verícich vyzýval, aby neprijímali žiadne funkcie, neplatili dane a aby boli obozretní. Pavel Ondrus, od novembra 1944 príslušníkom apoštolskej viery aj pochovával. Svedčia o tom zápisy v matrike zosnulých. Obecná a aj cirkevná vrchnosť však videla v tomto spoločenstve nepriateľov, žandári často členov tohto spoločenstva napádali, hoci do ich modlitebne nevstročili. Proti apoštolom sa výrazne postavil farár Gubčo, ktorý v prípade, že zbadal, že sa v niektorom dome zhromaždili, zavolať žandárov. Vyznávači tohto spoločenstva pochádzali z viacerých rodín (napríklad Kochanovci, Hruškovci, Tagajovci, Farárovci, niektorí Majovci, Strakovci, Hostinovci). Cintorin verícich bol vedľa evanjelického cintorína, mali samostatný vchod. Ich hroby neobsahovali žiadny kríž ani náhrobný kameň. Na bohoslužbách spievali rytmické piesne v sprievode dychovej kapely, ktorá sa stala obľúbenou aj medzi ostatnými Pitvarošanmi. Vždy na Vianoce a Nový rok hrávala po uliciach Pitvarosa, dokonca aj niekoľko rokov po presídlení aj na Slovensku. Po presídlení sa mnohí členovia tohto spoločenstva zapojili do života Apoštolskej cirkvi na Slovensku, najmä v Senci, Seredi a Galante. (Zdroj: Pitvaroš a Pitvarošania (2007), Hronec, J. (1956): O Pitvaroši, rukopis. Fotografie: Michal Kožuch, Autor počítačového modelu: Michal Kožuch)